

ਸੁਵ੍ਰਣਨਕੋਜਾਤਿਨਕਰਪੋਵੈਪਾਪਜਨਾਜਨਅੰਤਰਿਤਨ
ਕੋਟਫਲਅਭਿਲਾਖਾਛਾਡਿਕਰਮਹਾਰਿਪ੍ਰੀਤਿਕਰੈਸਬ
ਰਿਦਾਸਵਿਮਲਜਬਹੋਇਹੋਇਬੈਰਾਗਜੋਗਤਬਪਾਸੂਰ
ਤਿਜੁਗਤਿਸਹਤਿਉਪਦੇਸਗੁਰਕਰੈਸਿਖਪਜਾਨਮੇਧਰੈਜਾਵਿ
ਗ੍ਯਾਨਸਾਹਿਤਸੂਖਦੇਵਕਵ੍ਰਸੂਪਾਰਿਮਾਨਆਰਗਾਚਰੈ॥
ਰੂਫਲੀਜਾਜੈਸੇਵਰਖਾਪਾਇਕੈਜੌਂਤਤਖੇਤਾਕਿਰਸਾਨ
ਤੌਪ੍ਰਾਰਬਧਪਾਇਪਾਇਕੈਦੇਹਸੁਕਰਮਨਜਾਨਾਦੇਹਸੁਕ
ਰਮਨਜਾਨੈਖੋਚਿਇਦ੍ਰੂਜ ਮਨਸੋਪੈਜਾਬੋਇਬੀਜਉਪਦੇਸ

ਵੇਦ ਵਚਨਨ ਗੁਰ ਬੋਧੈ ।। ਤਬ ਉਪਜੈ ਦ੍ਰਿੜ ਗਿਆਨ ਰੀਤ ਖੇਤੀ ਕ
ਰਤੈ ਸੋ ।। ਅਨਭੁਵ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਤਤ ਬਣਾਏ ਕੇ ਹੇਸ ਮਾਰਗ ਜੈਸੇ ਦਾ
ਸਕਬਿਤਾ ।। ਇੰਦ੍ਰ ਨਕੇ ਜੀ ਤੇ ਜੋਗਨ ਖੇ ਚੈ ਕੀਨੇ ਨਾ ਖ੍ਰਿਮਨ ਧ
ਰਉਪਕਾਰ ਹੀ ਲੋ ਤਨ ਭੁਾਈ ਯਤੁ ਹੈ ।। ਬੇਦ ਨ ਬਖਾਨ ਬੇ ਕੋ ਸਬ
ਸਾਰ ਜਾਨ ਬੇ ਕੋ ਭੇਦਿ ਕੀ ਖ ਭੁੰਨ ਬੇ ਕੋ ਰੂਪ ਕਾਈ ਯਤੁ ਹੈ ।। ਏ
ਕ ਰੂਪ ਪਹਿਚਾਨੇ ਸਭ ਹੀ ਮੈ ਸੋਈ ਜਾਨੇ ਆਪ ਤੇਨ ਨ੍ਯਾਰੋ ਮਾਨੇ
ਸੋ ਵਤਾਈ ਯਤੁ ਹੈ ।। ਈਸ ਰਲਿ ਪਜਾਵੈ ਜੀ ਸੋ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿ
ੜ ਵੈਜ ਬਾਏ ਸੋ ਗੁਰ ਪਾਵੈ ਤਾ ਸੋ ਗਿਆਨ ਪਾਈ ਯਤੁ ਹੈ ।। ੯ ।।

ਦੇਰਰਾਗੁਰਸੋਪੂਛੈਸਿਖਜਾਹਿਨਮਸਕਾਰ ਕਰਪਾਨ 
ਨੀਕੇਕੈਮੈਸੋਕਹੋਕਾਸੋਕਹਯਤਗਿਆਨ੧੦ਸ੍ਰੀਗੁਰੋਵਾ
ਚਾਭੂਲਕਜੋਅਗਿਆਨਤੇਅਪਨੋਆਤਮਰੂਪਾਤਾਹਿ
ਕੋਫਿਰਸਮਝਬੋਗਿਆਨਕਹਤਕਾਵਿਭੂਪ੧੧ਸਾਧ
ਨਚਾਰਕਹੇਗੁਰਪ੍ਰਥਮਏਕਵੈਰਾਗਾਪੁਨਿਬਿਬੇਕਸ
ਮਦਮਅਵਰਸੁਨਮੋਛਬਡਭਾਗਾ ਬੈਰਾਗਲਛਨ
ਬ੍ਰਹਮਾਇੰਦ੍ਰੈਆਦੈਤੌਤੇਦੇਹਪਰਭੋਗਾਕਾਕਬਿਸਟਸ
ਮਤੇਗਿਨੈਬੀਤਰਾਗਤ੍ਰਿਲੋਕਾ੧੨ਬਿਬੇਕਲਛਨਾਦੇ

ਹਪ੍ਰਪੰਚਅਨਿਤਜਹੈਆਤਮਨਿਤਜਬਖਾਨ॥ਸਾਰਾਸਾਰਹਿ
ਜਾਨਬੋਪ੍ਰਗਬਿਬੇਕੁਪਛਾਨ॥੧੪॥ਅਥਸਮਦਮਾਦਿਖਟਿ
ਸੰਪਦਾ॥ਸੋਈਜਾ॥ਵਾਸਨਾਤਿਆਗਸਦਾਸਮਹੈਦਮਬਾਹਰਿ
ਬ੍ਰਿਤਕੋਨਿਗ੍ਰਹਠਾਨੋ॥ਦੇਖਨਦੇਖਵਿਖੈਉਪਰਾਮਤਿਤਿਖ੍ਯਾ
ਸਹੈਸੁਖਜੋਦੁਖਮਾਨੋ॥ਸਾਸਤ੍ਰਬੇਦਅਚਾਰਜਕੀਸੁਪ੍ਰਮਾਨ
ਯਹੈਸਰਧਾਸੁਬਖਾਨੋ॥ਏਕਹੈਂਚਿਤਸਮਾਧਿਵਸੈਇਹੁਭ੍ਰਾਂਤਿ
ਸਮਾਧਾਨਜਾਪਨਜਾਨੋ॥ਅਮੋਛਲਛਨਾ॥ਦੋਹਰਾ॥ਜਨਮ
ਮਰਨਸੰਸਾਰਤੇਕੈਸੇਛੂਟਜੈਮੀਤ॥ਵਹੈਮੋਛਿਬਖਾਨਜੈ

ਜਹੈਬਿਚਾਰੈਚਿੰਤਾ੧੬।ਚਾਰੋਸਾਧਨਜੋਕਹੈਹੈਂਇਨੇਜਗ
ਤਿਜਬਕੋਹੋਇਆਤਬਜੋਪੂਛੈਆਤਮਾਕਹੈਗੁਰੂਪੁਨਸੋਈ
੧।ਨਮਸਕਾਰਡੰਡੌਤਕਰਿਦੁਇਹਾਥਮੇਲਜੋਕਹੈਗੁਰੂ
ਜੀਆਤਮਾਕਉਫੋਕਰਿਜਾਣੋਜਾਇ੧।ਸਿਖਧਮਨੇਛਬਿ
ਚਾਰਕੇਬੋਲੇਗੁਰੂਦਯਾਲਾ।[illegible]ਹੈਕਹਤਹੋਜੋਕਧੋਅਰਜ
ਨਸੋਗੋਪਾਲਾ੧੯।ਸਾਮਵੇਦਕਬਚਨਹੈਤਤੂੰਅਸਪਦਤੀ
ਨਾਜਾਨਜੋਇਨਕੋਅਰਥਜਿਨਿਲਹਜੋਸਾਰਤਿਨਚੀਨ
੨੦।ਅਰਹਟਾਂਛੰਦਾਤਤਪਦਈਸਜੀਵਤ੍ਵੰਪਦਹੈਅਸ

ਪਰਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾਵੈ ॥ ਆਜਾਤੇ ਜਾਇ ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਨਾਸੈ ਏਕੈ ਬੋਧ
ਬਤਾਵੈ ॥੨੨॥ ਸਿਖ੍ਯ ਜੋ ਵਾਚਾ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਹੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬ੍ਰਹਮ ਏਕ
ਤੇ ਤੀਨ ਭੇਦ ਕਰ ਜੋ ਭ੍ਰਾਵੈ ॥ ਕੈਸੇ ਭੁ ਏਕੈ ਨੇ ਕ ਕੀਨੇ ਕੌਨ ਰੂਪ ਅਤਿ
ਲਖੋ ॥੨॥ ਗੁਰੋ ਵਾਚ ॥ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਚੈਤੰਨ ਜੋ ਅਖੰਡ ਤਤ ਤੇ
ਉਪਜੀ ਇਛਾ ਤਾਹੀ ਸੋ ਮਾਯਾ ਕਹੀਅਤ ਹੈ ਨੀਕੇ ਸੁਨ ਜੋ ਇਛਾ
ਮਾਯਾ ਜ੍ਯੋ ਚੇਤੰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਤਾ ਮੈ ਤ੍ਰੈ ਗੁਨ ਅਭ੍ਯਾਸਨ ਸਤ ਰਜ
ਤਮ ਤੀਨੋ ਉਪਜਤ ਹੈ ਤਾਤੇ ਦ੍ਵੈਤ ਬਿਲਾਸਾ ॥੨੩॥ ਮਾਯਾ ਅਰ ਪ੍ਰਤਿ
ਬਿੰਬ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਗੁਨਨ ਮਿਸ੍ਰਿਤ ਹ੍ਵੈ ਕੀਨੋ ॥ ਏਕ ਮਾਯਾ ਸਤ ਗੁਨ

ਅਸਕਾਨੋਦੂਜੋਰਜਤਮਲੀਨੋ।ਸਤਗੁਨਅਧਿਕਾਈਬਿਬਜੁਤ ੫
ਮਾ।ਯਾਸੋਈਈਸ੍ਵਰਕਹਾਯੋ।ਤਮਗੁਨਅਧਿਕਾਈਬਿਜੁਤਮਾਯ
ਪ੍ਰਗਟਜੀਵਪਦਪਾਯੋ।੨੪।ਦੋਹਰਾ।ਬਿਬਹਿਭੂਮਜੋਅ
ਨਪੌਤਮਗੁਨਕੇਬਿਸਤਾਰ।ਆਯਾ।ਰਗੀਬਾਚਿਝਤਾਕੀਨ
ਬਿਬਿਧਪ੍ਰਕਾਰ।੨੫।ਸੋਪੀਛੈਕਰਕਪੈਰੇਜੀਵਨਕੇਨਿਜ
ਕਰਮ।ਆਅਬੇਕਹਤਹੈਈਸਕੇਰੂਪਸੀਲਗਨਧਰਮ।੨੬।ਅ
ਧਤਤਪਦਈਸ੍ਵਰਨਨੀਰੈ।ਜਾਗਰੂਪਸਤੋਗੁਨਕੇਗੁਨ
ਤੇਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਨਆਪਨੋਭੂਲਨਪਾਯੋ।ਆਯਾਖੇਚਕਰੀਅ

ਪਨੇਵਸਈਸੂਰਹੈਸਰਬਧਾਰਕਹਾਜੋਸੋਦੇਹਨੇਕਰਦੋਖਿਨਮੈ
ਅਮੇਟਤਹੈਜਥਚਾਹੈਮਿਟਾਯੋਸੋਮਸਕਤਿਅਨੰਤਕਹੈਸੁਖਦੇਵ
ਦੁਹੈਪੂਰਖੋਤਮਅਬੇਦਨਗਾਯੋਸੋ॥੭॥ਪੁਨਾਆਪਨਿਹੀਚਤੁਰਾਨ
ਨਹੈਸੁਸਥਾਵਰਜੰਗਮਜੀਵਉਪਾਵੈਹਰਛਤਹੈਸਭੁਕੋਹਰਿਹੈ
ਅਰਜੀਵਕਤਾਂਕੀਤਹੀਪਹੁਚਾਵੈਗੁਰੂਦੂਹੈਅੰਤਸੰਘਾਰਕਹੈ
ਸਭੁਕਾਲਨਕਾਲਹੈਜਿਸੁਖਪਾਵੈਸੋਜੈਗਖੇਲਬਿਸੁਭਰ
ਕੋਜਿਮਬਾਲਕਖੇਲਨੀਖੇਲੈਨਾਮਿਟਾਵੈ॥੮॥ਸੋਦੋਹਰਾ॥ਤੀਨਦੇ
ਹਹੈਈਸਕੀਕਾਰਨਸੂਖਮਸਥੂਲ॥ਅਬਤਾਂਕੋਬੁਨਨਕਰੋਪਰ

ਖਵਿਕ੍ਰਾਟਸਮੂਲ॥੨੯॥ ਸੋਰਠਾ॥ ਪਣੀਪ੍ਰਿਥਮਦੇਹਹੈ ਸੂਰਨਜਾ॥ ੲ
ਜਾਂਕੇਬਲਸੱਬਜਗਤਉਪਾਯਾ॥ ਤਾਂਕੀਆਦਨਕੋਊਲਹੈਪਾਸ
ਤਆਮਸਤਜਨਵੇਦੇਕਹੈ॥੩੦॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਪੰਚਤਤਤੇਭੁਏਪ੍ਰ
ਥਮਹਿਸੂਖਮਰੂਪ॥ ਸਬਦਸਪ੍ਰਸਰੂਪਰਸਗੰਧਕਹਤਕਵਿਭੂ
ਪ॥੩੧॥ ਅਰਹਟਾਛੰਦ॥ ਤਿਨਕੀਸੂਖਮਦੇਹਭੁਈਸੋਹਿਰੰਨਗਰ
ਭਕਹਾਵੈ॥ ਸਭਜੀਵਨਕੇਆਪਨਹੀਤੇਲਿੰਗਸਰੀਰਬਨਾਵੈ॥ ਇ
ਦਰੀਅਨਬੁਧਿਪ੍ਰਾਨਸਭੈਏਸਭਕੇਰਹੈਬਿਚਾਰੀ॥ ਕਹਿਜੈਸੂਤ੍ਰਆ
ਤਮਾਤਾਸੋਸਭਹੀਬਿਧਾਨਿਰਧਾਰੀ॥੩੨॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਸਥੂਲਤਤਪੰ

ਚੇਧਗਾਟਿਤਿਨਤੇਸਭੁਬ੍ਰਹਮੰਡੁਗਨਬ੍ਯਾਰਪਵਨਨਸੌਤੇਜਲਲੀ
ਪ੍ਰਿਥਵੀਨਵਖੰਡਾ੩੩ਸਭਖੂਲਦੇਹਜਾਹਿਈਸਕੀਸਭੱੁਲਤਤਕੀਜ
ਨਿਤਾਹੀਏਸਭਜੀਵਕੀਦੇਹੀਲੀਜੈਮਾਨਿ॥੩੪॥ਕਬਿਤੁ॥ਜਿ
ਰਹੈਅਕਾਸਸ੍ਵਾਸਨਾਸਕਾਪਵਨਨਵਾਸਸੂਰਸਸਿਨੈਨਮੁਖਅਨ
ਲਕੋਕਰੇਹੈ॥ਹਰਿਹਰੀਭੁਜਾਦੋਊਹੀਉਚਤਰਾਨਨੈਉਦਰਸ
ਕਲਲੋਕਬਾਨੀਬੇਦਰਰੇਹੈ॥ਪਗਥਤਹੈਅਸਥਰੋਮਸਕਲਬ
ਨਾਸਪਤੀਮੇਘਿਆਲਬੀਰਜਪਾਤਾਲਪਵਤਰੇਹੈ॥ਅਲਪ
ਅਨੂਪਤਾਂਕੀਮਹਿਮਾ॥ਅਨੂਪਦੇਖੋਂਦਹੈਦਿਸਭੂਪਦਹੈਦਿਸ

ਭੂਪ ਧਰੇ ਹੈ ਰੂਪਾ॥ ਸਿਖ ਓਵਾਚ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਸਮਝੋ ਜੋ ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ ੧
ਰਾਟ ਜੇ ਕੋ ਨਿਆਵ ਬਖਾਨਾ॥ ਕਬ ਤੇ ਹੈ ਕਬ ਲੌ ਰਹੈ ਕਹਿ ਜੈਸ ਸਬੈ
ਪ੍ਰਮਾਨਾ॥੩੦॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੋਵਾਚ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੀ ਕੀ ਆਯੁ ਕਹੌ ਜਾ ਕੋ ਬੇਦ ਧਰੈ
ਪ੍ਰਮਾਨਾ॥ ਸੁਨ ਅਬ ਤੋ ਸੋਂ ਕਹਤ ਹੌ ਤਾਂ ਕੋ ਸਬੈ ਬਿਧਾਨਾ॥ ਅਬ ਚਾਰੋ
ਜੁਗ ਬਰਨਨੀ ੩੧॥ ਸਤਿਜੁਗ ਸੱਤ੍ਹਰ ਲਾਖ ਹਜਾਰ ਅਠਾਈਸ ਹੈ ਜੁ
ਗ॥ ਸੱਤ ਯ ਚਹੂੰ ਪਗ ਜਾਨੋ॥ ਬਾਰਹ ਲਾਖ ਹਜਾਰ ਛਿਆਨਵੇ ਤ੍ਰੇਤਾ
ਤਹਾਂ ਪਗ ਤੀਨ ਬਖਾਨੋ॥ ਆਠ ਲਾਖ ਹਜਾਰ ਸੁ ਚੌਸਠ ਦ੍ਵਾਪੁ
ਰ ਦ੍ਵੈ ਪਗ ਧਰਮ ਕੇ ਮਾਨੋ॥ ਚਾਰ ਸੁ ਲਾਖ ਬਤੀਸ ਹਜਾਰ ਹੈ ਹੈ ਏਕ

੬ ਇਕੰਬਪਗੇਠਾਹਿਰਾਨੋਝੁਚਵੈਹਰਾਲਾਖਤਿਤਾਲੀਵ੍ਰਖਾਸੂਬੀ
ਤੇਬੀਸਹਜਾਰਾਇਕਚੌਕਰੀਜੁਗਨਕੀਤੇਸੋਕਹੋਬਿਚਾਰ੨੦
ਮੇਸੀਐਸੀਚੌਕਰੀਜੁਗਜਬਜਾਹਿਹਜਾਰਾਬ੍ਰਹਮਾਕੋ
ਇਕਦਿਨਤਬਕਰੀਜਤੁਨਿਰਧਾਰ੪੦ਜੇਤੇਜੁਗਕੇਦਿਨਕ
ਹੋਤੇਤੀਹੈਪ੍ਰਨਿਰਾਤਾਸ੍ਰਿਸਟਰਚੈਦਿਨਕੋਉਦੈਰਾਤਿਪ੍ਰਲੈਹੋ
ਜਾਤਿ੪੧ਬ੍ਰਹਮਾਹੀਕੇਦਿਵਸਲੋਕਲਪਕਹੈਸਬਤਾਤਿ
ਜਾਮਹਿਚੌਦਹਿਇੰਦ੍ਰਹੈਰਾਜਕਰਤਮਿਟਜਾਤ੪੨ਦ੍ਰ
ਖਤੀਨਸੈਸਾਠਕੋਇੰਨਦ੍ਰਸਨਕੋਹੋਇਆਜਾਦਬਸੈਂਦ੍ਰ

ਰਖਕੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੂ ਕੀਜੋ ਇ॥੪੩॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੂ ਕੇ ਜਨਮ ਤੇ ਪੂਰ ੮
ਣ ਹੋਤ ਸੈ ਸਾਰ॥ ਮਹਾਂਪ੍ਰਲੈ ਲੈ ਪ੍ਰਮਰ ਨਤੇ ਜਾਹੈ ਬਾਤ ਨਿਧਾਰ॥੪੪
ਕਹੋ ਕਹਾਂ ਲਗ ਗਾਈਸ ਕੀ ਮਾਯਾ ਕੋ ਵਿਸਤਾਰ॥ ਤਾਹੀ ਤੇ ਸੰਛੇਪ
ਤੇ ਕਹਿ ਕਛੁ ਕਰੋ ਬਿਚਾਰ॥੪੫॥ ਤਤ ਪਚੀਸਨ ਕੇ ਕਹੋ
ਤੇ ਹਮ ਸਕਲ ਵਿਸਤਾਰ॥ ਅਬ ਸੁਨ ਤੀਨ ਪਦ ਜੀਵ ਕੇ ਜਯੋਂ ਨਸੈ ਸੰ
ਸਾਰ॥੪੬॥ ਇਤ ਤਤ ਪਦਾਰਥ॥ ਅਬ ਤੂੰ ਪਦਾਰਥ ਅਕਹਟ
ਛਿੰਦਾ॥ ਜੋ ਪਹਲੇ ਲੈ ਉਤਪਤ ਪਚੀਸ ਕੀ ਵ੍ਰੈਹੇ ਜੀਵ ਕੀਜਾਨੋ ਮਵ੍ਰਾਕੇ
ਸੂਖਮ ਸਤੋਗੁਨ ਜਯਾ ਕੇ ਤਮ ਰਜ ਅਧਿਕ ਬਖਾਨੋ॥੪੭॥ ਸਿਖਮੋ ਵ੍ਰਿਥ

।ਸਤਰਜਤਮ ਏਤੇਤੀਨੋ ਗੁਨ ਅ,ਜਾਤੇ ਕਹਿਆ ਏ।ਤਿਨ ਕੇ ਸੰ
ਛਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਸਿਧ ਤੂਅ ਸੋ ਤਿਨਾ ਭਿੰਨ ਸੁਨਾਏ।੪੮।ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੋਵਾ
ਚ।ਦੋਹਰਾ।ਸਰਬਗ੍ਯ ਸਤ ਕੋ ਗਿਜਾਨ ਭੂਰਿ ਬ੍ਰਿਧਿ ਬਿਮਲ ਸ੍ਯ
ਬੋਧਿ।ਜਹੀ ਸਤੋ ਗੁਨ ਜਾਂਨੀਐ ਕਰਤ ਸੁਜਾਨੇ ਸੋਧਿ।੪੯।ਲੋ
ਭੁ ਵਿਖੈ ਬਜੋ ਹਾਰਚੇ ਸੋ ਰਜ ਗੁਨ ਪਹਿਚਾਂਨ।ਆਲਸ ਨਿ
ਦ੍ਰਾ ਵਿਕਲਤਾ ਸੋ ਹਤਮੋ ਗੁਨ ਆਨ।੫੦।ਸੋਰਠਾ।ਸਚਦਾਨੰਦ
ਸਰੂਪ।ਅਖੰਡ ਸੁ ਆਪ ਤਮੋ ਗੁਨ ਤੇ ਬਿਸਰਗ ਜੋ।ਏਕ ਤੇ ਜੀਵ
ਅਨੇਕ ਬਨਾਇ ਕੈ ਮਾਯਾ ਕੀ ਜੋ ਅਪਨੇ ਮਨ ਭਾਜੋ।ਕਾਰਣ

ਦੇਹਆਵਿਦਯਾਇਹੀਅਰੁਜਾਹਿਕੇਨਾਮੁਅਗਯਾਨਕਹਾਯੋ ੯
ਸੂਛਮਥੂਲਨਉਪਾਧਕੇਮੂਲਯਹੈਪ੍ਰਤਕੂਲਸੁਖਾਨੰਦਗਾਯੋ॥
੫੧॥ਦੋਹਰਾ॥ਮਾਯਾਕੀਦ੍ਵੈਸਕਤਿਹੈਵਿਖੇਪਕਿਆਵਰਨਾਦੇ
ਤਨਰੂਪਭੁਲਾਇਕੈਛਾਪਯੋਅੰਤਰਿਕਰਣ॥੫੨॥ਸਿਖ੍ਯੋਵਾ
ਚ॥ਮੂਲਅਵਿਦਯਾਤੁਮਕਹੀਸਬਉਪਾਧਕੇਦੇਵ॥ਲਿੰਗਦੇਹ
ਅਰੁਸਥੂਲਕੋਜਾਨਯੋਚਾਹਤਭੇਵ॥੫੩॥ਸ੍ਰੀਗੁਰੋਵਾਚ॥ਸ੍ਵੈਯ ੦
॥ਨਾਸਕਾਨੈਨਤੁਚਾਰਸਨਾਅਰੁਕਾਨਏਇੰਦ੍ਰੈਗਿਆਨਬਖਾਨੋ॥
ਵਾਕਅਔਪਾਨਨਪਾਉਉਪਸਥਗੁਦਾਗਿਆਨਿਪਾਂਚਏਕਰਮਪ੍ਰਧ ਂ

ਲੋਪ੍ਰਾਂਨਅਪਾਨਵ੍ਯਾਨਸਮਾਨਉਦਾਨਨਾਹਿਔਰਅਨੇਬ੍ਰਿਪਿਠੋਨੋ
ਸੂਛਮਪਾਂਚਹੂਤਤਾਨਿਤੇਉਪਜਿਸਤ੍ਰਹਤਤਕੇਸੂਛਮਜਾਨੋ੪੫
ਸਿਖੋਵਾਚ॥ਦੋਹਰਾ॥ਪਾਂਚਤਤਸੂਛਮਾਨਿਤੇਸਤ੍ਰਹਕਜੋ
ਕਰਿਕੀਨਾਸਕਹਜੈਸੇਸੋਪ੍ਰਗਟਕਰਿਕਹਿਯੈਕੇਨਪ੍ਰਬੀਨ੫੫
ਸ੍ਰੀਗੁਰੋਵਾਚ॥ਵਾਕਸਬਦਨਭਕਾਸਤੇਪ੍ਰਗਟਹੋਤਜਸਜਿਜਾ
ਨਾਵਹਿਬੋਲੇਵੁਹਿਸੁਨਤਹੈਸੋਈਸਬਦਨਿਦਾਨਾਪੰਧਾਤੂ
ਚਾਪਾਂਨੇਏਪਵਨਤੇਪ੍ਰਗਟਹੋਤਹੈਸਿਤਾਦਿਏਈਸਪ੍ਰਸਪਰ
ਮੁਕੇਨੇਕਿਜਾਨਤਬਿਖੁਤਾ੫ਮਨੋਲਾਰਨੇਏਤੇਜਤੇਏਦ੍ਰੀਦੋ

ਕਰਮਉਪਾਦੈਸੁਖਅਰੁਦੁਖਕੇਭੋਗਕਰਨੇਕੋਸਥੂਲਦੇਹਢਬਹੁ ੧੧
ਵੈ।ਸਿਖਓਵਾਚ।ਪਚੀਸਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਐਸਮਝਾਓਨਾਹੀਜੋਪ੍ਰਭੁਆਪਕ
ਤਾਓਸੋਵਿਸਤਾਰਪੂਰਬਕਹੋਮੈਸੋਕਹਿਜੈਪ੍ਰਭੁਢਵਿਢਾਓ॥੭
।ਸ੍ਰੀਗੁਰੋਵਾਚ।ਦੋਹਰਾ।ਅਹੰਕਠੋਰਐਦ੍ਰਵਤਿਜਲਤੇਜਉਸਨ
ਤਅਨਾਚਲਤਵਾਯੂਖਾਨਿਜਹਾਂਤਹਾਂਅਕਾਸਦਖਾਨ।੧੯॥
ਕਤਤਕੇਪਾਂਚਕਰਿਪਾਂਚਨਕੇਪਚੀਸ।ਸਾਧਾਂਤਅਜਾਨਿਜਾਰੋਗ
ਹੈਮਿਸਤਕੀਨੇਬੀਸ।੨੦। ਛਪੈ।ਅਸੰਜਮਾਸਤੁਕਰੋਮਨਾਰਿਕਾ
ਪ੍ਰਗਟਪੰਚਭੂਇਆਰੇਤਾਪਿਤਾਅਰੁਸ੍ਰੋਣਤਨਾਰਿਪ੍ਰਨਭੂਪਰਨੀਰ

ਰੂਵਿ੍ਾਭੂਖੰਪਜਾਸਮੁਖਪ੍ਰਭ੍ਰਾਨੀਦਾਆਲਸਸੁਤੇਜਗਨਿਾਧਾਵੂਨ
ਕੂਦਨਚਲਨਸੁਕੁਚਨਪਸਰਨਸੁਪਵਨਗੁਨਿਾਸਿਰਕੰਠ
ਉਦਰਅਰੁਹ੍ਰਿਦੈਕਟਿਜਾਹਿਅਕਾਸਦ੍ਵਿਧਪੰਚਲਹਿਾਇਮਪੰ
ਚਭੂਤਪਚੀਕਰਿਨਕਰਿਪਚੀਸਸੁਖਦੇਵਕਹਿ॥੧੦॥ਦੋਹਰਾ
ਇਕਇਕਕੇਪਾਂਚਕਰਿਪਾਂਚਨਕੇਪਚੀਸਾਕੌਨਤਤਕੇਕੌਨਮਿਲ
ਯੋਸੁਨੋਚਿਤਦੈਬੀਸ॥੧੧॥ਇਕਇਕਤੇਨਵਕਰੇਪਾਂਚਸੁਪੇਤਾਲੀ
ਸਾਪਾਂਚਰਾਖਚਾਲੀਸਕਰੇਦ੍ਵੈਦ੍ਵੈਕੀਨੋਬੀਸ॥੧੨॥ਤਤਤਨਕੇਬਾਟਿ
ਬੋਹਾਭੁਤਪਖਪ੍ਰਿਥਵੀਰਹੀਆਸਨੀਰਨਮਿਤੇਜਸੁਤੁਚਪਵਨਮਿ

ਲਤੇਭੁਣੈਰੋਮਅਕਾਸਕਹੇਜਾ॥੧੩॥ਬੀਰਜਮੁਖਜਲਜਾਨਿਜੈਪਿ ੧੨
ਤਤੇਜਮਿਲਹੋਇ॥ਸ੍ਰੂਦਪਵਨਭੂਮਿਪਰਮਿਲਲਹਿਰਾਗਨਮਿ
ਲਿ॥੧੪॥ਛੁਧਾਮੁਖਤੇਜਜਾਹਿਰਯੋਂਪਨਾਸਪਵਨਮੈਜਾਨ॥ਸੁਖਮਜ
ਲਆਲਸਅਵਨੀਨੀਦਅਕਾਸਬਖਾਂਨ॥੧੫॥ਪਵਨਮੁਖਸਮੀਰ
ਹੈਗਗਨਪਸਾਰਨਮਾਹਿ॥ਕੂਦਨਤੇਜਮੈਕੋਚਨੂਦਿਚਲਨਨੀ
ਰਬਿਨਨਾਹਿ॥੧੬॥ਸਿਰਅਕਾਸਜੁਸਬਦਮੈਕੰਠਵਾਯੁਹਿਜਤੇ
ਜਉਰੁਦਰਨੀਰਜੁਤਜਾਨਿਯੈਕਟਿਭੂਵਿਗਿਪਕਹੇਜਾ॥੧੭॥ਮੁਖ
ਨਾਮਕਖਤੋ॥ਭੂਮਅਮਤਜਲਹੇਤ॥ਅੰਗਤੇਜਬਪੁਪਹਿਚਾਨੁ

ਪਾਵਨਪਵਨਅਕਾਸਸਿਰਪਾਂਚੋਨਿਖਾਲਸਜਾਨ॥੧॥ਧਾਪਾਂਚੋਅੰਸ
ਏਕਾਂਕਿਕੇਸੁਜੇਬੀਜਫੈਲੀਨਾਜਨੋਨਰਪਰਗੀਯਾਪੂਸਪਰਕਟ
ਲਤਿਸੁਨੋਪਬੀਨਾ॥੬॥ਯਾਹਿਜਬਪਛੀਕਰਨਕੋਤੋਸੋਕਹਯੋਬਿ
ਚਾਰ॥ਸਭੂਨਦੇਹਧਾਰਿਜੀਵਯਾਹਿਕਰਤਿਭੁਗਸੈਸਾਰ॥੭॥ਤੀ
ਨਦੇਹੀਤੇਸੈਕਹੀਕਾਰਨਸੂਛਮਸਥੂਲ॥ਪਾਂਚੋਕੇਸਕੇਭੇਦਪਨਤਾਹਿ
ਆਣਸਮੂਲ॥੮॥ਅਥਕੋਸਪਾਂਚ॥ਕਬਿਤ॥ਅੰਨਮਯਸਭੂਲ
ਜਾਨਪ੍ਰਾਨਪਾਨਮਯਮਾਨਪਾਂਚਕਰਮਇੰਦ੍ਰੀਅਰੁਮਨੁਮਨੋਮਯਹੈ॥
ਪਾਂਚਗਿਆਨਇੰਦ੍ਰੀਅਰੁਬੁੱਧਹੈਵਿਗਯਾਨਮਯਕਾਰਣਅਵਿਦ

ਯਾਸੂਤੇਅਨੰਦਕੋਲਜਤੇਹੈ॥ਤੀਨਦੇਹਮਾਤ੍ਰਪੰਚਕੋਸਸੁਖਦੇ ੧੬
ਵਕਾਹਿਨੀਕਕੈਬਿਚਾਰਦੇਖਬੂਮਹੀਕਭੁਜਤੇਹੈ॥ਕੋਸਮੈਨੇਵੇ
ਊਔਰਦੇਹਹੈਨਸੋਊਇਕਆਤਮਾਕੋਜੋਊਤਾਤੇਅਨੰਦਕੋਚ
ਯਤੈਹੈ॥ਪ੍ਰਸਿਜਖੋਵਾਚਾ॥ਅਰਾਧਟਾਂਢੰਦਾ॥ਸੰਚਿਤਕਰਮਅਨਿਤ
ਪਹਿਲੇਤੁਮਸਥੂਲਦੇਹਯਹਭਾਖੀ॥ਕਰਮਨਕੇਲਛਨਸੁਨ
ਥੋਕੋਮੋਗੀਮਾਤੀਅਭ੍ਰਿਨਾਖੀ॥੮੨॥ਸ੍ਰੀਗੁਰੋਵਾਚਾ॥ਸੰਚਤਾਅਗੂ
ਪਰਾਲਬਧਕਹੈਹੈਕ੍ਰਿਆਮਾਨਜੋਕਰਮਪਾਸੂਨਹੋਯਹਤੋਕੋਸਾ
ਫੁਰਿਇਨਕੇਅਦਭੁਤਅਰਥਾ॥੮੩॥ਦੋਹਰਾ॥ਇਕਜਨਅਕੇਕਬ

ਰਮਣ ਲਭੁਗਦੈ ਜਨਮ ਅਨੇਕਾ ॥ ਸੰਚਤ ਤਾਂ ਕੋ ਕਹਤ ਹੈ ਸੁਖ
ਦੁਖ ਕਰਿ ਤਾ ਵਿਵੇਕਾ ॥ ਦੋਃ ॥ ਇਕ ਜਨਮ ਕੇ ਕਰਮ ਣ ਲਭੁਗ
ਵੈਦੂ ਜੀ ਭੋਗਿ ॥ ਸੋ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕਹਾਵਈ ਸੁਨ ਅਬ ਜਹਿ ਤਸ
ਨੇਹਿ ॥ ਦਪ ॥ ਜੇਰਜ ਜਾ ॥ ਗਰਭੁ ਬਸੈ ਨਰ ਕੀ ਪਸੁ ਦੇਹਿ ਜੇਰਜ ਸੋ
ਨ ਤਹਾਂ ਪਦ ਪਾਵੈ ॥ ਪੰਛਿ ਤ ਆਦਿ ਜੁ ਅੰਡ ਤੇ ਹੋਤ ਸੁ ਅੰਡਜ
ਜੋਨਿ ਤਹਾਂ ਛਬ ਛਾਵੈ ॥ ਸ੍ਵੇਦ ਤੇ ਸ੍ਵੇਦਜ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਸੁ ਬੀਜ
ਤੇ ਔਰ ਜੁ ਵਾਸੁ ਕਹਾਵੈ ॥ ਉਤਭੁਜਾਂ ਬ੍ਰਿਛ ਤਿਨੂਕ ਨਹੋ ਇਹ
ਭਾਂਤ ਸੁ ਜੀਵਨ ਕਰਮ ਬਨਾਵੈ ॥ ਚੌ ॥ ਸ੍ਵੇਦਜ ਜਾ ॥ ਕੀਟ ਪਤੰਗ

ਕਰੇਪਸੁਪਛਾਅਧੋਗਤਿਮੈਜਲਜੀਵਨਭੁਡਾਵੈ॥ਕੈਸੁਰਲੋਕਬਸੈ ੧੪
ਸੁਰਹੈਕਬਹੂੰਸੁਰਰਾਜਕੀਸੰਪਤਿਪਾਵੈ॥ਆਨਸ਼ਪ੍ਰੈਸੁਖਦੁਖਸ
ਹੈਘਰਊਚਕੇਨੀਚਕੇਲੈਉਪਜਾਵੈ॥ਆਤਮਏਕਬਿਚਰਬਿ
ਨਾਇਹਭ੍ਰਮੰਤੁਜੀਵਨਕਰਮਬਨਾਵੈ॥੭॥ਪੁੰਨਕਰੇਸੁਰਲੋਕਜ
ਹੈਅਰੁਪਾਪਨਤੇਸਬਨਰਕਨਪਾਵੈ॥ਪੁੰਨਜਅਰੁਪਾਪਸਮਾਨ
ਭੁਏਜਾਹਿਆਨਸੁਕੇਕੂਲਮੇਛਵਿਛਾਵੈ॥ਜੋਸੁਖਦੇਵਹਿਲਿਲਾ
ਟਲਿਖਜੋਸੁਖਦੁਖਨਘਟੈਅਰੁਜਾਇਨਆਵੈ॥ਆਤਮਏਕ
ਬਿਚਾਰਬਿਨਾਇਹਭ੍ਰੰਤਸਜੀਵਨਕਰਮਬਨਾਵੈ॥੮॥ਪੁਨਃ

ਜਾਗ੍ਰਤਮੇਸਭੁਵਿਸੂਥਨਾਇਬਿਲਾਸਕਰੈਬਹੁਨੈਨਨਿਹੇਰੈਸਤਾ
ਹੀਕੀਬਾਸਨਿਵਾਸਤਪੈਸੁਪਨੇਮਾਹਿਆਇਮਨੋਰਥਘੇਰੈਗ੍ਰਾਸੂੰਛ
ਮਭੂਲਸਰੀਰਦੋਊਭੂਮਤੈਅਤਿਹੋਤਸਖੋਪਤਿਨੇਰੈਗਾਤੀਨਅਵ
ਸਥਾਨਿਮੇਸੁਖਦੁਖਲਹੈਸਦਾਇਕਅਦ੍ਰਿਸਟਕੇਪ੍ਰੇਰੈਗ। ੲਦੋਹ
ਰਾਇਛਾਅਨਿਛਾਪਰਿਛਾਜਾਣੜਿਵਿਧਿਕਰਮਕੇਭੋਗਾਜਨਮ
ਆਦਿਮਰਣਾਂਤਲੌਕਹਤਸਿਆਨੇਲੋਗਾ੫। ਕਰਮਹੋਤਪ੍ਰਾਰਬਧ
ਤੇਮੂਰਖਜਾਨਤਿਨਹੀਗਿਆਨੀਲੇਤਅਬਮੇਕੀਏਰੂਪਿਆਮਾਨੋ
ਧਾਹਿ੬। ਜਨਮਪਰਾਵ੍ਰਿਤਿਕਰਮਮਾਨਲੇਤਫਿਰਿਅਗਿਆ

ਦੇਈਜੋਪ੍ਰਾਰਬਧਪਤੇਸ੍ਰਅਭੂਤਸੋਸਰਬਗਾ।ਜਾ ॥੨੨॥ ਗਿਆਨਉ ੧੫
ਦੈਉਰਹੋਤਜਬਸੈਚਤਕਰਮਾਬਿਲਾਤਾ।ਗ੍ਰਿਆਮਾਨਹੋਦੈਨਬ
ਪ੍ਰਾਰਬਧਮਿਟਜਾਤਾ ॥੨੩॥ ਤੀਨਦੇਹਹੈਜੀਵਕੀਕਹੀਸਹਤਵਿ
ਸਤਾਰ।ਜਾਤੇਤੇਰੇਚਿਤਮੇਉਪਜੈਬ੍ਰਹਮਬਿਚਾਰ ॥੨੪॥ ਪੰਚ
ਭੂਤਤੇਦੇਹਜੋਹਤਾਂਕੋਸ੍ਥੂਲਜਾਨ।ਸਾਚੋਏਕੋਆਤਮਾਸੋਬਿ
ਚਰਮਨਮਾਨ ॥੨੫॥ ਸੈ੍ਹਜਾਭੂਤਕਦੇਹਸਦਾਜਨ੍ਹੈਤਾਂਮ
ਹਿਆਤਮਚੇਤਨਜੋਤਿਜੋਮਾਨੋ।ਦੇਹਅਨਿਤਮਰੈਜਨਮੇ
ਵਹਿਆਤਮਨਿਤਅਖੰਡਤਜਾਨੋ।ਚੌਥੀਜੋਦੇਹਅਗਿਆਨ

ਭੂਪਸੁਆਤਅਸੁਧਾਮ ਦ੍ਵਿਜਬਖਾਨੋ॥ਤਾਕਹੁਏਕਕਹੈਨਰਮੂਢ

ਕਹਾਂਤਿਨਤੇਪਸੂਅਉਰਹਿਮਾਨੋ॥੨੯॥ਦੋਹਰਾ॥ਖਟਬਿਕਾਰਹੈ

ਦੇਹਮੈਆਤਮਮੈਤੇਨਾਹਿ॥ਸੁਨਿਅਬਤਿਨਕੇਨਾਮਸਭੁਸਮਝੂ

ਵ੍ਰਤਮੌਤੁਮਾਹਿ॥੩੦॥ਉਪਜਤਿਹੈਅਰੁਬਢਤਿਹੈਬਾਲਪਨਾਪੁਤ

ਹੋਇ॥ਬਿਰਧਹੋਤਅਰੁਮਰਨਹੈਖਟਬਿਕਾਰਹੈਜੋਇ॥ਅਥਦ

ਸਵੈਯਾ॥ ਧਾਸਵੈਜਾਗੋਚਿਤਅਸੁਪਨੁਰੀਦ੍ਰਰੀਧਮਸੇਵ

ਪੁਖੰਡਸਬੁਵਨਿਹਾਰੋ॥ਰੋਗਕੁਸੈਬਹੁਭਾਂਤਜਰੈਮਿਥਲੈਪੁ

ਨਆਖਿਖੂਆਅਪਾਰੋ॥ਹੋਤਨਹੋਤਘਟੈਦਿਨਮੈਛਿਨਮੈਅ

ਟਜਾਤਨਸਾਗਤਵਾਰੋਗੋਦੇਹਸਦਾਦੁਸਜੋਦੇਖਬੁਰੀਅਰੂਆ ੧੯
ਤਮਾਨਿਤਅਖੰਡਬਿਚਾਰੋ॥੯॥ਦੋਹਰਾ॥ਬੋਧਕਹਤਬ੍ਰਿਧ
ਕੰਹਤਿਹੈਤੂੰਪੁਨਚਿਤਬਿਚਾਰ॥ਆਤਮਚੇਤਨਨਿਤਹੈਦੇਹ
ਅਨਿਤਨਿਹਾਰ॥੧੦॥ਸਿਖਵਾਚ॥ਤੁਮਜੋਕਹੀਸੋਮੈਲਖੀਸ
ਭੂਲਦੇਹਮੈਨਾਹਿ॥ਜਾਹਿਛਾਡਔਰੈਪਰੈਲਿਖਦੇਹਹੈਆ
ਹਿ॥੧੧॥ਸ੍ਰੀਗੁਰੋਵਾਚ॥ਪੰਚਭੂਤਜਨਤੇਭੁਈਸੂਖਮਬਪਉਤ
ਪਤਿ॥ਅਲਖਨਾਦਿਅਖੰਡਹੈਤੂੰਤੋਆਤਮਸਤਿ॥੧੨॥ਚਸੋਵ
ਤਮੈਭੁਖਨਹਰਤਜਾਨਤਨਾਹਨਕੋਇ॥ਪ੍ਰਾਨਹੋਹਿਚੇਤੰਨਤੋ

ਚੋਰੀ ਪਰਹੈ ਸੋ ਸਿਖੁ ॥੧੦੩॥ ਸਮਦ੍ਵੈਖਾ ॥ ਕਾਨ ਕੋ ਕਾਮ ਨ ਨਾਕ ਕਰੈ
ਅਰ ਨਕ ਕੋ ਕਾਂਮ ਨ ਕਾਂਨ ਤੇ ਹੋਈ ॥ ਆਂਖ ਕੋ ਕਾਂਮ ਨ ਜੀਭੁ ਕਰੈ
ਅਰੁ ਜੀਭੁ ਕੋ ਕਾਂਮ ਨ ਆਂਖੂੰ ਸੇ ਹੋਈ ॥ ਹਾਥ ਕੋ ਕਾਂਮ ਨ ਪਾਂਵ ਕ
ਰੈ ਅਰੁ ਪਾਂਵ ਕੋ ਕਾਂਮ ਨ ਹਾਥ ਨੋ ਹੋਈ ॥ ਜਾਨਤ ਆਪਨੇ ਸੁਆਦ
ਨ ਕੋ ਦਾਸਿ ਇੰਦ੍ਰੀ ਨ ਮੈਨ ਹਿ ਚੇਤਨ ਕੋ ਹੋਈ ॥੧੦੪॥ ਸਿਖੁ ਜੋ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ੍ਰੂ
ਟ ਪਰ ਤਸ ਪਰ ਔਰ ਕੇ ਇੰਦ੍ਰੀ ਜਾਨਤ ਨਾਹਿ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਇੰਜਨ੍ਹ ਹੈਸ
ਖੈ ਹੈ ਚੇਤਨ ਆਨਮ ਆਹਿ ॥੧੦੫॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੋ ਵਾਚ ॥ ਪੰਚ ਭੂਤ ਕੇ ਅ
ਸਤੇ ਮਨ ਉਪਜਾਓ ਜਾਹਿ ਜਾਂਨ ॥ ਸਬ ਇੰਦ੍ਰੀਨ ਕੇ ਸਾਂਦ ਕੀਤ ਤੇ

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਪਹਿਚਾਨੀ ॥੧੬॥ ਬਾਤ ਸੁਨਤ ਹੂੰ ਸੁਨਤ ਨਹਿ ਕਹਤ ਨਹੀ ਅਨੇਕ ॥
ਤਾਤੇ ਇਹੈ ਹੈ ਬਿਚਾਰ ਜੈ ਚੇਤਨ ਹੈ ਕੋਊ ਔਰ ॥੧੭॥ ਸੁਖ ਪਾਤਿ ਇੰਦ੍ਰੀ
ਮਨ ਸਹਤ ਮਿਲੀ ਅਵਿਦਿਆ ਮਾਹਿ ॥ ਜਾਗ੍ਰਤ ਹੈ ਤਬ ਕਹਤ ਹੈ
ਆਜ ਕਛੁ ਸੁਪਨਾ ਹਿ ॥੧੮॥ ਜਾ ਸੁਪਨੇ ਈ ਦੇਖੋ ਜੋ ਨ ਕਛੂ ਸੋਇ ਗਯੋ
ਇਹ ਰੀਤ ॥ ਜਹਿ ਜਾਨੀ ਜਿਹ ਜਾਨ ਬੇ ਨਹੀ ਗਯਾਨ ਕੀ ਨੀਤ ॥੧੯॥ ਦ
ਪੰਚ ਤਤ ਤੇ ਹੋਤ ਮਨ ਰਯਾਨ ਬੁਧੀ ਮਿਟ ਜਾਤ ॥ ਤਾਂ ਸੋ ਨਸ੍ਵਰ ਕਹਤ
ਹੈ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਉਤਪਤ ਪਾਤ ॥੨੦॥ ਸਦਾ ਅਨੰਤ ਅਨਾਦਿ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮ ਤੂੰ ਅ
ਹਿ ॥ ਤਾਤੇ ਯਹੈ ਬਿਚਾਰ ਕੈ ਛੋਰ ਅੰਗਯਾਨ ਕੋ ਭੂਹਿ ॥੨੧॥ ਸਿਖੋ ਵਾਚ ॥

ਸੌਤ੍ਰਹੇਮੈਸੋਰਠਕਹੇਰਹੀਜੁਬਾਕੀਬ੍ਰਿਧਿ॥ਜਾਨਤਹੋਚੇਤਨਵਹੈਜਾਕੇ
ਸਭੁਕੀਸੁਧਿ॥ਸ੍ਰੀਗੁਰੋਵਾਚ॥ਅਹੰਕਾਰਮਨਬੁਧਿਚਿਤੁਏਕਕਹ
ਤੈਹੈਚਾਰਿ॥ਏਕਕਹਤੁਹੈਬੁਧਿਮਨਅੰਤਹਕਰਣੁਬਿਚਾਰ॥੧੧॥ਜੈ
ਸੇਏਕੈਪਵਨਤੇਪ੍ਰਾਨਕਹੇਹੈਪਾਂਚ॥ਤੈਸੇਅੰਤਹਕਰਨਕੇਚਾਰਭੇਦਹੈ
ਸਾਚ॥੧੨॥ਜਬਬਿਚਾਰਤਹੈਬਸਤਕੂੰਚਿਤਕਹਤਹੈਤਾਹਿ॥ਜਤ
ਨਕਲਪਨਜਬਕਰੈਮਨਕਹਿਯਤੁਹੈਤਾਹਿ॥੧੩॥ਐਸੇਯਹਨਿਸਚੈਕਰਤ
ਹੈਅਹੰਕਾਰਯਾਹਜਾਨੋਇ॥ਜਬਕੋਜਬਨਿਸਚੈਕਰੈਬੁਧਿਕਹਾਵੈਸੋ
ਇ॥੧੪॥ਜੈਸੇਬ੍ਰਾਹਮਣਏਕਹੈਨਾਮਕ੍ਰਿਆਤੇਦੋਇ॥ਓਰੋਟੀਕਰੈਰ

ਸੋਈਜਾਪਛੋਸੁਪਾਠਕਹੋਇ॥੧੭॥ਆਤਮਹੈਬ੍ਰਹਮਪਤੇਮਹੈਜਹਿ ੧੮
ਜੁਕਹੀਭਗਵਾਨਾ॥ਅਥਪੁਨਿਆਤਮਬੋਧਮੇਸੰਕਰਬੋਧਨਿਸ ੦
ਨਾ॥੧੮॥ਇੰਦ੍ਰੀਪਰੈਹੈਦੇਹਤੇਮਨਇੰਦ੍ਰਨਤੇਜੋਬੁਧਿਬ੍ਰਹਮਪਿਕਹੀਅ
ਨਤੇਪਰੈਬ੍ਰਹਮਪਤੇਆਤਮਸੋਇ॥੧੯॥ਸੁਖਦੁਖਇਛਾਰਾਗਏਸਭੈ
ਬੁੰਧਕੇਧਰਮਾ॥ਸੁਖਪਤਿਮੈਏਸਭੈਮਿਟੈਰਹੈਆਤਮਾਪੂਰਮਾ॥੨੦॥
ਸਿਖਪੋਵਾਚ॥ਆਪਾਸਮਝਜੋਸੰਤਐਸੇਦੇਹਦੋਇਹੋਇਨਾਹੈਆ
ਬਆਤਮਕਾਸੋਕਹੋਜਾਂਸਰੀਰਕੇਮਾਹਿ॥੨੧॥ਸ੍ਰੀਗੁਰੋਵਾਚ॥ਨਜਾ
ਰੇਨਜਾਰੇਤੈਨਧੇਜਭਹੀਕੇਗੁਨਰੂਪ॥ਜਾਨਤਨਾਹੀਆਤਮਾਪਾ

ਹਿਅਭਗ੍ਯਾਨਅਨੂਪ॥੧੨੨॥ਕਾਰਨਮੂਲਉਪਾਧਕੋਯਹੈਤੀਸਰੋ
ਦੇਹਿ॥ਆਢਨਜਾਕੀਜਾਨੀਜੈਅੰਤਰਜਾਨਕੋਰੋਹਾ॥੧੨੩॥ਅਹੋ
ਕਾਰਬ੍ਰਪਸੋਕਹੇਤੂੰਜਿਨਿਦੇਹਿਜਗਾਇਆ॥ਉਠਹੈਪ੍ਰਮਾਨੰਦਸੰਬ
ਮੈਤੂੰਜਗਮਿਟਜਾਇ॥੧੨੪॥ਅਹੈਅਵਿੱਦਜਾਨੀਦਹੈਸੁਪਨਤੂ
ਲਸੈਸਾਰ॥ਬ੍ਰਹਮਗ੍ਯਾਨੈਜਬਆਪਕੋਜਾਗ੍ਰਤਿਯਹੈਬਿਚਾਰ
॥੧੨੫॥ਸਿਖ੍ਯੋਵਾਚ॥ਰੂਪਕੋਨਹੈਬ੍ਰਹਮਕੋਕਰਣਦ੍ਰਿਪਬਸੈਸਰੀਰ॥
ਕਹਿਜੈਸੈਸੋਕਹਿਗਿਰ੍ਰਿਖਾਜ੍ਯੋਂਨਸਾਇਬ੍ਰਮਭੀਰ॥੧੨੬॥ਸ੍ਰੀਗੁਰੋ
ਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ਅਨਰੂਪਾਇਦ੍ਰਨਕੋਕਾਰਨਚਲਾਇਬੋਕੈਸ

ਕਲਊਪਾਧਿਨਤੇਨਿਆਰੋਰਹੈਗਾਤਮੋ।ਜੈਸੇਘਟਮਟਮਾਹਿੰਬਿਆ ੧੯
ਪਕਅਕਾਸਔਰਨਿਆਰੋਸੁਖਦੂਖਨਿਤੇਦੇਖਿਓਆਵਿਦਾਤਮੋ।ਜੈਸੇ
ਰਵਿਜੋਤਿਆਗੇਸੋਵਤਤੇਜੀਵਜਾਗੇਉਠਿਉਠਿਕਾਂਮਲਾਗੇਬਰੇਪ੍ਰ
ਭਾਤਮੋ।ਅੰਜਅਵਿਨਾਸੀਪੂਰਨਪ੍ਰਕਾਸੀਸੁਖਦੇਵਿਸੁਖਰਾਸੀ
ਐਸੋਨਿਤਪਰਗਨਾਭਾਤਮੋ।੧੨੭।ਪ੍ਰਸਨਾ।ਕਬਿਤੁ।ਦੋਹਰਕਪ੍ਰਥਾਂਸਕ
ਹੈਕਠਨੋਅਗਾਨਿਜੈਸੇਚੇਤਨਪ੍ਰਕਾਸਬ੍ਰਹਮਨਬ੍ਯਾਪਿਗਾਤਮੋ।ਮਨ
ਚਛੁਰਾਦਿਨਤੇਨਿਆਰੋਸਬਕਾਲਜਾਂਨਮਨਚਛੁਰਾਦਿਨਪ੍ਰਕਾਸ
ਦੇਖਿਓਤਾਤਮੋ।ਮਨਚਛੁਰਾਦਿਨਤੇਪਾਈਐਨਰੂਪਜਾਕੋਅਤਿਹੀ

ਅਰੂਪ ਦੇਖ ਅਦਭੁਤ ਬਾਤ ਹੈ ॥ ਅਜਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਕਾਸੀ
ਸੁਖਦੇਵ ਸੁਖਰਾਸੀ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤ ਗਨਆਤ ਹੈ ॥੧੨੮॥ ਮੁਖ ਕੇ ਅਭੁ
ਸਜੈ ਸੇ ਦਰਪਨ ਮੈ ਦੇਖੀਅਤ ਮੁਖ ਤੇ ਨਿਆਰੋ ਤਾਹਿ ਗਨੀ ਜੰਤੁ ਕ
ਤੇ ਹੈ ॥ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਅਚੇਤਨ ਕੇ ਬ੍ਯਾਪੇ ਹੈ ਅਭਾਸ ਪਰ੍ਯੋ ਤਾਹੀ ਸੋ ਕਹ
ਤੁ ਜੀਵ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਬਾਤ ਹੈ ॥ ਦਰਪਨ ਕੇ ਟਾਰੈ ਪ੍ਰਤਬਿੰਬ ਮਿਟਿ ਜਾ
ਤ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਬਿਚਾਰੇ ਦੇਖੋ ਜੀਵ ਮਿਟ ਜਾਤ ਹੈ ॥ ਅਜਾ ਅ
ਬਿਨਾਸੀ ਪਰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸੁਖਰਾਸੀ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤ ਗ
ਨਆਤ ਹੈ ॥੧੨੯॥ ਰਗਵਿਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਪਾਇ ਲੋਚਨ ਵਿਵੇਕ ਕੇ ਰੂਪ

ਮਹੈਦ੍ਰ ਦੂਹੂੰ ਭ੍ਰਾਂਤ ਸੌ ਮਾਨਾ ॥ ਉਪਮਾਦਾਨ ਅਬ ਕਹਤ ਹੈ ਬਧੂਹਿਨਮਿਤ ੩੦
ਬਖਾਨ ॥੧੮੧॥ ਕਬਿਤ ॥ ਮਾਟੀ ਸੌ ਕਹਤ ਘਟ ਕਾਠ ਸੌ ਕਹਤ ਮ
ਟ ਸੂਤ ਸੌ ਕਹਤ ਪਟ ਪਾਟ ਪਟਆਨੇ ਤੋ ॥ ਲੋਹ ਸੌ ਕਹੈ ਕਟਾਰੀ
ਧੀਤ ਸੌ ਕਹੈ ਸੁਪਾਰੀ ਕਾਂਸੀ ਸੌ ਕਹਤ ਥਾਰ ਗੰਧ੍ਰਜ ਨ ਕੇ ਸਾਨੇ ਤੋ ॥ ਕਹੈ
ਸੁਖਦੇ ਦ੍ਵਜੈ ਸੇਜ ਲੌ ਸੇਤ ਰੰਗ ਕਹੈ ਤੂੰਗ ਕਹੈ [illegible] ਬਿਸਾਂਸੂ ਰੰਕ
ਲਪਟਾਨੇ ਤੋ ॥ ਕਨਕ ਸੌ ਕੁੰਡਲ ਔ ਕਿੰਕਣੀ ਕਹਤ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ
ਕੋ ਜਗਤ ਕਹੈ ਆਪ ਬਿਨ ਜਾਨੇ ਤੋ ॥੧੮੨॥ ਕਬਿਤ ॥ ਕੰਪੂ ਬਨ
ਖੀ ਗਰਜੈ ਸੇ ਬਾਦਰ ਮੇ ਟੈ ਖਤ ਨੀਲਤਾ ਅਕਾਸ ਮਾਂਹੂ ਖਾਲੀ ਕੋਧ੍ਰ

ਰਮਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਸੂਰਕੇ ਨੂੰਠ ਆਗੈ ਪੂਰਬ ਸੋ ਨਿਸ ਲਾਗੈ ਜੇ ਵਰਗੀ ਅੰਧੇਰੇ ਸ

ਦੂਜਾਇ ਜਾਤੇ ਭ੍ਰਮ ਹੈ॥ ਕਰੈ ਸੁਖ ਦੇਵ ਜੈਸੇ ਹੀਰੇ ਕੋ ਫਟਕ ਜਾਨੇ ਹੈ

ਲੋਕੋ ਅੰਗਾਰ ਮਾਨੈ ਲਾਗਤ ਖਰਮ ਹੈ ਰੂਪ ਸੀ ਪਸੇ ਤਨੇ ਸੇ ਨੀਰਲ

ਖੇਰੇ ਤਨੇ ਤੈਸੇ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਚੇਤਨੇ ਸੇ ਜਗ ਕੋ ਭ੍ਰਮ ਹੈ॥੧॥ ਦਿਪ੍ਰਲ

ਚ ਸਮਾ ਕੇ ਦੀਰਘ ਜੈਸੇ ਛੋਟੇ ਉ ਬਡੇ ਸੋ ਲਾਗੇ ਦੂਰ ਤੇ ਨਿਹਾਰੇ ਬਰੇ ਛੋ

ਟੇ ਸੋ ਲਗਤ ਹੈ॥ ਕਾਚ ਕੀ ਪਰਨ ਮਾਝ ਨੀਰ ਜੈਸੇ ਦੇਖੀਅਤ ਨੀਰ

ਮਾਂਝ ਕਹੂੰ ਕਹੂੰ ਕਾਚ ਸੋ ਲਗਤ ਹੈ॥ ਲਾਵ ਕੇ ਚਲਤ ਰੂਪ ਤੀਰ ਕੇ

ਲਤ ਲਾਗੇ ਸੇ ਪਨੋ ਕੇ ਦੌਰੇ ਸਾ ਨੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਭ੍ਰਮਤ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਸੋ ਇੰਦ੍ਰ

ਮਾਨੈਜੌਸਰਿਜੀਮੈਜਾਨਾ॥ਬੇਦੀਸਿਮ੍ਰਤਿਕੀਆ॥ਰਮਾਤੌਬਰ ੨੨
ਸਕਲਪ੍ਰਮਾਨਾ॥੩੯॥ਕਬਿਤੁ॥ਪਾਪਅਰੁਪੁੰਨਜਪਤੇਊਪਟੀਅ
ਪ੍ਰਬਨਜਾਕੇਲੋਕਅਰੁਬੇਦਗੀਤਬਾਸਨਾਕੀਬਾਰਿਕੈ॥ਕਾਂਅਰੂ
ਪਨੇਭ੍ਰਮੋਪਕੀਨਨੈਰਾਖੋਜਾਰਿਕੈਹੈਸੁਖਦੇਵਚੌਂਕੂਬ੍ਰਮਨਾਬਿ
ਚਾਰਕੈ॥ਆਸ੍ਰਮਵਰਨਅਭਿਮਾਨਕੀਜੰਜੀਰਜਾਨਸੁਖਅਰੁ
ਦੁਖਕੇਕਿਵਾਰਤੋਰਤਾਰਕੈ॥ਭ੍ਰਮਕੌਨਿਵਾਰਰੂਪਆਪਨੋਸੰਭਾਂ
ਰਸਿਧਾਨਿਕਸਨੌਪ੍ਰਬੋਧਜਾਗਾਪੈਂਜਰਕੋਫਾਰਕੈ॥ਅਪਨੋਅ
ਉਟਕੈਹੈ॥ਸਿਖਜੌਵਾਚ॥ਕਬਿਤੁ॥ਦੇਹਨਾਹਇੰਦ੍ਰੀਨਾਹਮਨ

ਬ੍ਰਿਧਿਪ੍ਰਾਨਨਪ੍ਰਕਾਰਨਅਵਿਦਯਾਨਾਹਿਔਰਸੁਖਜੋਕਹੋ
ਯਆਸ੍ਰਮਬ੍ਰਨਨਾਹਿਜਾਤਕੁਲਧਰਮਨਾਹਿਕਰਤਾਕਿਰਯਾਕ
ਰਮਨਾਹਿਭੋਗਤਾਨਕੇਕਹੌਂਆਪਾਕੋਬਿਲਾਸਨਾਹਿਈਸ
ਕੋਪ੍ਰਕਾਸਨਾਹਿਜੀਵਚਿਦਾਭਾਸੁਨਾਹਿਭ੍ਰਾਂਤਿਭ੍ਰਾਂਤਿਕੇਕਹੋ
ਜਾਗ੍ਰਤਿਸੁਪਨਸੁਖੋਪਤਿਕੇ[illegible]ਖ੍ਯਾਸਦਾਤੂਰੀਯਾਪ੍ਰਗਟਬੋਧ
ਬ੍ਰਹਮਰੂਪਏਕਹੋ॥੧੪੧॥ਦੋਹਰਾ॥ਯਹਤੋਜਾਨਯੋਆਤਮਾਤੂ
ਮਪ੍ਰਸਾਦਗੁਰਦੇਵ॥ਅਬਕਹਿਯੈਅਸਪਦਹਿਕੋਜੋਕਹੋ
ਹੈਭੇਵ॥੧੪੨॥ਸ੍ਰੀਗੁਰੋਵਾਚ॥ਯਹਿਸਬਰੂਪਪਦਜੀਵਕੇ

ਤੋਹਿ ਸੁਨਾਓ ਰੂਪਾ॥ ਅਬ ਸੁਨ ਅਸਿ ਪਦ ਅਰਥ ਕੋ ਜੋ ਹੈ ਸਕਲ ੨੩
ਕੋ ਭੂਪਾ॥੧੪੩॥ ਇਤਿ ਤ੍ਵੰ ਪਦ ਅਰਥ॥ ਅਬ ਅਸਿ ਪਦ ਅਰ
ਥ ਕਥਨੀ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਤਤ ਪਦ ਈਸ੍ਵਰ ਕੌ ਕਹਤ ਤ੍ਵੰ ਪਦ ਜੀਵ
ਬਖਾਨ॥ ਅਸਿ ਪਦ ਬ੍ਰਹਮ ਅਭਿਪ੍ਰਤ ਹੈ ਦ੍ਵੈ ਹੈ ਦੂਹਨ ਮੈ ਜਾਨ॥
੧੪੪॥ ਦ੍ਵਹਿ ਈਸ੍ਵਰ ਸਰਬਗ ਹੈ ਜੀਵ ਸਦਾ ਅਲਪਗ॥ ਜਾਸ
ਮ ਕਹਿਜੈ ਜੋ ਦੂਹਨਿ ਕੋ ਤੈ ਨ ਮਾਨਹਿ ਅਗਜਾ॥੧੪੫॥ ਤਤ ਪਦ
ਮਾਨੋ ਸਿਵ ਪਰ ਹੈ ਤ੍ਵੰ ਪਦ ਬ੍ਰਿੰਦ ਸਮਾਨ॥ ਅਸਿ ਪਦ ਪਾਂਨੀ ਦੂਹਨਿ
ਮੈਤਾ ਨਾਇਕ ਕਰ ਰਜਾਨ॥੧੪੬॥ ਤਤ ਪਦ ਜੈਸੇ ਭੂਪ ਹੈ ਤ੍ਵੰ ਪਦ ਸ

ਨੋ ਦ੍ਰਿਸਾਨਾ ॥ ਅਜ ਪਦ ਅਨਾਸ ਕੋ ਕਹੈ ਹੈ ਐਸੇ ਜੋ ਨੇਤ੍ਰਾਨਾ ॥੧੪੭

ਦੇ ਵ੍ਰਿਤਾਂਤ ਇਹਨ ਭਾਇ ਕਾ ਅਭਿਗ੍ਯ ਜੋ ਬਿਭੂਤ ਜੁਗਤ ਤਾਸਿਤ ਆਦਿ

ਰ ਵ੍ਰਿਹ ਦੇਖਯੋ ਦ੍ਰਿਪਤਿ ਜੁਤ ਕੈਸੇ ਭਾਵੈ ਚਿਤ ॥੧੪੮ ਪਦ ਵ੍ਰਿਹਾਸਮੇ

ਕੀ ਬਿਭੂਤ ਤ੍ਰਿਅਬਕੀ ਤਜੋ ਦ੍ਰਿਪਤਿ ॥ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰੈ ਜੋ ਦੇਹ

ਪਰਤੋ ਵ੍ਰਿਹਣੀ ਹੈ ਜਤਪਾ ॥੧੪੯ ॥ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਬਗ੍ਯਤਾ ਸੋਮ

ਅਤੇ ਜਾਨਾ ॥ ਜੀਵਨ ਕੀ ਅਲਪਗ੍ਯਤਾ ਤਾਹਿ ਅਵਿਦਯਾ

ਮਾਨਾ ॥੧੫੦ ॥ ਏਉ ਪਾਪ ਕੋ ਮੂਲ ਦ੍ਵੈਤ ਤਿਸਕੋ ਦੂਠੀ ਮਾਨਾ ॥ ਸੁਪਬ੍ਰਧ

ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਏਕ ਆਤਮਾ ਜਾਨਾ ॥੧੫੧ ॥ ਜੈਸੇ ਸੀਦੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕੀਤ

ਸੋਹੈਜਗਦੀਸਾਨਿਆਰੀਨਿਆਰੀਕਹਤਹੈਦ੍ਵੈਹੂੰਏਕਕਰਰੀਤ।
੧੫੨॥ਕਬਿਤੁ॥ਜੈਸੀਦੇਹਵਾਕੇਬ੍ਰਹਮੰਡਹੈਪ੍ਰਗਟਿਤੈਸੀਜ
ਸੋਖੂਮਦੇਹਤਾਸੋਹਾਥਪਾਯਦੇਖੀਐਜੋਗਵਾਕੇਹੈਹਿਰੰਨਗਰ
ਭਦ੍ਵੂਸਰੋਸਰੀਰਯਾਕੇਸੂਖਮਕਹਾਵੈਤਤਸੜਹਕੇਪੇਖੀਐਵ
ਕੋਆਦਿਮਾਯਾਜਾਂਤੇਹੋਤਸਬਕਾਂਯਾਸਿਧਯਾਕੋਹੈਅਵਿਦ
ਯਾਤਾਂਤੇਭੂਲੋਅਵਿਵੇਕਿਐਵਾਸੋਜਗਦੀਸਯਾਸੋਜੀਵਕਹਿ
ਤ੍ਰਾਹੈਏਕਬ੍ਰਹਮਕੋਬਿਚਾਰੈਤੌਨਜੀਵਈਸਲੇਖੀਐ॥੧੫੩॥ਦੋ
ਹਰਾ॥ਤਜੇਈਸਕੀਈਸਤਾਔਰਜੀਵਅਵਿਵੇਕਾ॥ਤੀਨਿਪਦ

ਕੋਅਰਥੁਇਹਤਤਤ੍ਵੰਪਦਦਾਅਸਿਏਕਾ॥੪੫॥ਤਤੁਤ੍ਵੰਹੀਹੈਇਹਕੂਹ
ਜੋਤਤਤ੍ਵੰਅਸਿਕੋਅਰਥਾਪਾਯਾਹੈਬ੍ਰਿਤਜਾਂਕੇਭਈਸੋਸਭਭ੍ਰਾਂ
ਤਿਸਅਰਥਾ॥੧੫੫॥ਸਾਮਵੇਦਕੇਬਚਨੋਂਕੇਕਹੇਜੋਸਭਤੈਬਿਸ
ਤਾਰਾਤੈਸੇਚਾਰੋਂਵੇਦਕੇਮਹਾਂਵਾਕਯਾਹੈਸਾਰਾ॥੧੫੬॥ਈਸ
ਜੀਵਅਰੁਬ੍ਰਹਮਹੈਜਾਂਸੋਏਕਬਖਾਨਾਪਾਯਾਹੈਅਰਥਸਬ
ਬਚਨੋਂਕੇਬ੍ਰਿਪਰਵਲਿਜਾਨਹੁਜਾਨਾ॥੧੫੭॥ਸੰਤਿਚਿਤਿਅਨੰ
ਦਾਅਦ੍ਵੈਤੀਅਚਲਅਖੰਡਅਨੰਤਾ॥ਸ੍ਵਪ੍ਰਕਾਸਕੂਟਸਥਆ
ਜਅਕ੍ਰਿਯੋਬ੍ਰਹਮਭਨੰਤਾ॥੧੫੮॥ਸਿਖੋਵਾਚ॥ਦ੍ਵੈਦਸਏ

ਕੈਧੋਹਮਕੇਕਹੇਦ੍ਵੇਜੋਖਨਨਾਆ।ਨਿਆਰੇਨਿਆਰੇਕਾਰਿਕੈਹੋਅ
ਧਾਤਿਨਕੇਭੂਨਗਾਆ॥੧੫॥ਸ੍ਰੀਗੁਰੋਵਾਚ॥ਅਥਸਤਾਅਸ
ਤੁਜਗੰਤਸਤਿਤੋਸੋਭਗਤਜਾਂਕੀਸਤਾਪਾਇਓ।ਸੋਸਤਬ੍ਰਹਮਸ
ਰੂਪਹੈਗਿਆਨਬਿਨਾਨਲਖਾਇਓ॥੧੬॥ਅਥਚਿਤਿ।ਕਬਿਤੁ।
।ਜਾਗ੍ਰਤਸੁਪਨਕਾਜਹੋਤਜਾਕੀਚੇਤਨੋਸੋਸੁਖੋਪਤਹੂੰਮੈਦਹੈ
ਸਾਖੀਅਦ੍ਵੈਸੇਖੀਏ।ਤੀਨਹੂੰਅਵਸਥਨਿਕੇਭਾਵਭਾਵਰੂਪ
ਗਨਿਤੁਰੀਆਸਰੂਪਏਕਰਸਆਦ੍ਵੈਪੇਖੀਜੋ।ਜੈਸੇਲੋਹਚੁੰਬ
ਕਸਮੀਪਕਰੈਚੇਸਟਾਕੋਤੈਸੇਦੇਹਇੰਦ੍ਰੀਮਨਆਤਮਾਸੋਂਦੇ

ਖੀਯੈ॥ਏਕਰੂਪਜਗਮੈਜਗਮਗਾਤਜਾਕੀਜੋਤਜਹਾਂਤੁਹਾਂ
ਜਾਂਨਚਿਨਚੇਤਨਸੋਦੇਖੀਯੈ॥੧॥ਦੋਹਾ॥ਅਨੰਦਕਾ॥ਕਬਿਤੁ॥ਦੇਖੈ
ਸੁਪਨੈਸੁਨੈਖਾਇਚੰਦਨਤੁਚਾਲਗਾਇਬਚਨਬਨਾਇਨੀਕੇਜ
ਕਹਣਗਤਹੈ॥ਹਾਥਨਗਹਨਾਅਰੁਪਾਯਨਚਲਨਕਰੈਸੋਈ
ਯਿਹਪਰੈਤਾਕੇਸੁਖਮੈਪਗਤਹੈ॥ਕਹੈਸੁਖਦੇਵਵਿਖੈਮਿਲੈਮ
ਨਭਾਵਤੇਤੌਸੁਖਸੌਜਗਤਪੀਛੈਮਾਂਨਹੁਨਗਤਹੈ॥ਅਨੰਦਵਸਤੁ
ਪਬ੍ਰਹਮਆਨੰਦਅਖੰਡਜਾਤੇਸੁਪਨਕੋਆਨੰਦਸੋਅਨੰਦਜ
ਗਤਹੈ॥੨॥ਦੋਹਾਅਦੂਤੀ॥ਦੋਹਰਾ॥ਏਕੋਆਤਮਵਸਤੁਹੈਸ

ਥਾਵਰਜੰਗਮਜੇਤਾਜੈਸੇਮਨਕੇਮਾਲਕੇਏਕਸੂਤਗਨੇਹਿ
੧੬੩॥ਅਖੰਡਾ॥ਸਵੈਯਾ॥ਨਾਹਨਜਾਕੇਸਜਾਤੀਕਹੂੰਅਰਦੂਸਰੀ
ਜਾਤਸੁਕੌਨਕਹਾਵੈ॥ਆਪਹਿਆਂਸੁਨਭੇਦਕਛੂਸੁਤਨਾਸਿਕ
ਪਲੀਔਪਾਇਨਪਾਵੈ॥ਰੰਗਨਰੂਪਨਬੇਦਕਹੈਮਨਇੰਦ੍ਰਨਕੈ
ਸੁਨਕੈਸਰੂੰਪਾਵੈ॥ਚੇਤਨਏਕਅਖੰਡਸਰੂਪਕਹੈਸੁਖਆਪਤੇ
ਆਪਲਖਾਵੈ॥੧੬੪॥ਅਚਲਾ॥ਦੋਹਰਾ॥ਦੋਹੋਤਅਰੂਮਿਟ
ਤਹੈਤਾਂਤੇਚੰਚਲਜਾਨ॥ਜਨਮਮ੍ਰਿਤਜਾਕੇਨਹੀਆਤਮਅਚ
ਲਬਖਾਨ॥੧੬੫॥ਅਨੰਤਾ॥ਕਬਿਤੁ॥ਪ੍ਰਿਥਮਹਿਮਜਾਮੇਪੂ

ਦ੍ਵਿਤਿਯੈਅਕਾਸਵਾਯੁਤੇਜਨੀਰਪ੍ਰਿਥਵੀਏਬ੍ਯਾਪਕਕਨਿਤਹੈ॥
ਥਿਰਚਰਜੀਵ੍ਰਜਿਤੇਜਗਮੇਜਗਮਅਗਾਤਸਭਮੇਪ੍ਰਗਟਏਕਦੇ
ਤਨਭੁਨਿਤਹੈ।ਜੈਸੇਘਾਟਿਮਾਟਿਮਧਿਪਹਿਲੇ।ਅਕਾਸਥਿਰਤੈਸੇਜੀ
ਵ੍ਹੀਸਮਾਧਿਪਹਿਲੇਸੁਨਿਤਹੈ।ਭੂਪਹੈਅਨਿਤਜਾਕੀਮਹਿਮਾਅ
ਨਿਤਅਭੂਆਦਿਹੈਨਅੰਤਤਾਤੇਅੰਤਮਾਅਨਿਤਹੈ॥੬੪॥ਸੋਪ੍ਰਕਾਸ
ਕਬਿਤੁ॥ਔਰਵ੍ਸਤਚਾਹਿਜੈਤੌਦੀਪਕਪ੍ਰਕਾਸਤਹੈਦੀਪਕਕੇ
ਚਾਹਿਬੇਕੋਦੀਪਕਨਚਾਹਿਯੇ।ਔਰਸਬਦੇਖਬੇਕੋਆਂਖਸੁਖਦੇ
ਵਜੈਸੇਆਂਖਨਕੇਦੇਖਬੇਕੋਕੌਨਆਨਦ੍ਰਿਗਚਾਹੀਯੈ।ਰਵਿਕੋਪ੍ਰ

ਕਾਸਪਾਇਸਭੁਕੋਪ੍ਰਕਾਸਹੋਤਰਵਿਸੈਪ੍ਰਕਾਸਜੈਸੇਸੋਤੁਹਾਹੀ ੨੧
ਸਰਾਹਿਜੌਅਗਨਿਸੈਦਾਹਕੁਸਕਤਿਜੈਸੇਆਪਹੀਤੁਤੈਸੇ
ਸੁਪ੍ਰਕਾਸਏਕਆਤਮਾਬਤਾਇਓਹੈ॥੬੭॥ਕੂਟਸਥ॥ਦੋਹਰਾ॥
ਜਾਕੇਨਾਹਿਵਿਕਾਰਕਛੂਸਾਤਕੂਟਵਤਲੇਤ॥ਸੋਕੂਟਸਥ
ਕਹਾਵਈਸਮਸ੍ਰਟੇਖਾਸਿਖਚਿਤ॥੬੮॥ਅਜ॥ਦੋਹਰਾ॥
ਟੋਕੋਕਾਰਨਸਿਰਤਕਾਬ੍ਰਹਮਜਗਤਕੋਜਾਨ॥ਅਦ੍ਰਰਹਤ
ਕਾਰਨਰਹਤਅਜਕਹਿਤਾਹਿਬਖਾਨ॥੬੯॥ਅਕ੍ਰਿਯੋ॥ਦੋ
ਆਤਮਹੈਅਕ੍ਰੈਸਦਾ॥ਦੇਹਕ੍ਰਿਆਬਹੁਰੂਪ॥ਜੈਸੇਦੀਪਪ੍ਰਕਾਸ

ਤੇਖੇਲਤਜਨ੍ਹਾਰੀਝੂਪਾਇ॥੧੦॥ਜਿਵੇਂਖੇਡ੍ਰਿਖਿਪਾੜਨਚੈਅਹੰਕਾਰਛਿਗਭੂ
ਪਾਇ॥ਦ੍ਰਿਤਾਲਸਿਮ੍ਰਿਦੰਗਜੁਤਆਤਮਦੀਪਕਰੂਪਾ॥੧੧॥ਬ੍ਰਹਮਾ
ਕਬਿਤੁ॥ਸੇਸਸਕੇਸਹੰਸਮੁਖਜਿਭ੍ਰਿਦ੍ਵੈਸਹੰਸਤਾਂਤੇਨਏਨਏਨਾਮ
ਨਿਤਲੇਤਰਹੀਯਤੁਹੈ॥ਏਕਹੈਬ੍ਰਹਮੰਡਤਾਕੋਪਾਵਤਨਪਾਰਕੋਊ
ਐਸੇਐਸੇਕੋਟਕੋਟਰੋਮਲਹੀਜਤੁਹੈ॥ਕਹੈਸੁਖਦੇਵਏਕਅ
ਦ੍ਵੈਪੁਰਖਜਾਸੋਨੇਤਿਨੇਤਿਕਹੈਨਪ੍ਰਮਾਨਗਹੀਜਤੁਹੈ॥ਸਤਿਚਿ
ਤਆਨੰਦਸਰੂਪਅਬਿਨਾਸੀਪਰਿਪੂਰਨਪ੍ਰਗਟਪਾਰਬ੍ਰਹਮਕ
ਹੀਜਤੁਹੈ॥੧੨॥ਦੋਹਰਾ॥ਏਦ੍ਵਾਦਸਬਿਸਤਾਰਸੋਕਹੇਟਿਸੇਖਨ

ਚਾਰ॥ਐਸੇਜਾਨੋਆਪਕੋਇਹੈਬੇਦਕੋਸਾਰ॥੧੧੩॥ਸਿਖਓਵਾਚ॥
।ਨਜਾਰੇਨਜਾਰੇਸਬਕਹੈਬਲਾਵਿਕਰਮਅਉਣਾ।ਆ।ਰੂਪਕਹਾਹੈਬ
ਹਮਕੋਕਹੋਗਜਾਨਕੋਧਾਮ॥੧੧੪॥ਸ੍ਰੀਗੁਰੋਵਾਚ॥ਅਪੂਰਨਾਮਅਦ੍ਵੈਤ
ਹੈਅਰੁਚੇਤਨਜਦਭੁਣਇ।ਅਨਇੰਦ੍ਰੀਗ੍ਰਾਹਿਸਕਤਨਹਿਕੋਕ
ਰਬਰਨਜੋਜਾਇ॥੧੧੫॥ਕਬਿਤ॥ਕਾਨਨਕੇਨਾਦਨਾਹੀਜੀਭਕੇ
ਸ੍ਵਾਦਨਾਹੀਬਚਨਕੇਬਾਦਨਾਹੀਜੁਗਤਸੋਜੋਕਹੈ।ਆਂਖਕੋਦ੍ਰਿਸ
ਤੁਨਾਹੀਨਾਕਕੇਸੁੰਘਾਉਤੁਨਾਹਿਕਰਕੋਗਹਾਉਤੁਨਾਹੀਪਾਯਕੋਨਕੋਕਹੈ
ਮਨਕਰਜਾਨਨਾਹੀਬੁਧਿਅਨਮਾਨਨਾਹੀਦੂਸਰੋਪ੍ਰਮਾਨਨਾਹੀਖ

ਗਟਐਸੋਕ੍ਰੋਕਹੈਗਅਸਤਪ੍ਰਪੰਚਕੈਸੋਜਤਪਾਹਿਛਨੈਆਪਾਆਪੇਸੁ
ਖਜਾਨੇਦੂਜੋਮਾਨੈਬਿਨਕੋਕਹੈ॥੧੦॥ ਦੋਹਰਾ ਏਕਬ੍ਰਹਮਅਦ੍ਵੈ
ਤ ਪਰਿਤਾਕੀਉਪਮਾਕੋਨਾ ਬਿਨਉਪਮਾਸਮੁਝੈਨਹੀਅਗਮਕਹੰ
ਦੈਜੈਨਾ॥੧੧॥ ਜੋਲਛਨਅਕਾਸਕੋਵ੍ਰਹੈਬ੍ਰਹਮਕੋਦੇਖ ਜਹਿ
ਜਾਛਵ੍ਰਹਿਜੈਤੈਨਹੀਹੈਜਹਿਭੇਦਜੀਅਪੇਖ॥੧੨॥ ਪ ਕਬਿਤ ਜੈਸੇ
ਮਹੀਮੈਸਤਿਹੀਰਸਾਤਲ ਐਸੋਤੋਲੋਕ ਬ੍ਰਜੈਮਹੀਕੇਮਾਨੂਲੋਕਨੇ
ਕਲੇਖੀਅਤਹੈ ਬ੍ਰਜੈਮਹੀਮੈਜਗਤ ਔਰਜਗਤਮੈਬ੍ਰਜੈਅਬਸੈ
ਘਟਿਮਾਟਿਮਾਨੂਅਭੁਨਜਾਰੋਪੇਖੀਅਤਹੈ ਕਹੈਸੁਘਟਦੇਵੈਸੇ

ਜੀਵ੍ਰਿਟੀਸਭੁਦੇਵ੍ਰਾਮੈਜੈਸੇਘਾਟਿਮਾਟਿਭੁਦ੍ਰਾਆਦਿਰੇਖੀਜਤਹੈ ੨੯
ਔਰਸਭੁਲਛਨਜਾਨਸਮਾਨਿਬਰੋਜੋਮੈਕੈਪੈਬ੍ਰਹਮਾਣਿਚੇਤਨਾ
ਸੋਦ੍ਰਿਸੇਖੀਜਤਹੈ ੧੧੭ ਸਿਖੋਵਾਚਾ ਦੋਹਰਾ ਕਣਜੋਪੂਪੀਚ
ਅਸੰਤਭੁਸੰਤਬ੍ਰਹਮਸੋਟੇਕਾ ਦੂਜੇਭੁਜੋਅਸਤਕਯੋਰਹੀਟੇਕ
ਕੀਟੇਕਾ ੧੧੮ ਸ੍ਰੀਗੁਰੋਵਾਚਾ ਟੇਕੈਕੈਵਨਬ੍ਰਹਮਹੈਭੁਦੇਪਰਤੀ
ਤਨਜਾਨਾ ਨਿਤਾਅਨਿਤਾਵਿਵੇਕਕੈਦੂਰਕਰਤਅਗਜਾਨਾ ੧੧੯
ਜੋਕਹਿਯਤਤੇਜਰਿਪੂਰਬਮਾਹੀਦੋਹਰਾਆਤਮਾਟੇਕਾ ਤੌਆਤਮਨ
ਦਜਾਨਤੋਗਹਿਲੋਤੋਯਾਹਿਟੇਕਾ ੧੨੦ ਦੋਹਰਾ ਆਤਮਾਵਿਨਕ

ਰਿਦੇਹਅਮਤਾਢੂੰਢਾਇਆਭ੍ਰਮਜੋਆਤਮਾਆਅਜਰਬਤਥਜਬਣੈਕੈਤ੍ਰਾ
ਇਆ॥੧੮੩॥ਅਜਿਗਿਆਸਾ॥ਏਕਮੇਵਾਅਦ੍ਵੈਤਬ੍ਰਹਮਜਹਬੇਦਹੈ॥ਅ
ਰਵਸਤਕਹੂਨਾਹਿਨਭੇਦਅਭੇਦਹੈ॥ਜਹੈਵਾਦਾਅਦ੍ਵੈਤਸਿ
ਧਾਂਤਨੀਕਾਹੈ॥ਗਿਆਨਾਆਪਕੋਆਪਮੁਕਤਪਦਕੋਲਹੈ॥੧੮੪
ਦੋਹਰਾ॥ਜੋਗਕੇਕਾਰਨਬ੍ਰਹਮਹੈ॥ਜਾਹਿਨਿਸਚੈਕਰਿਜੋਇਆਭੂ
ਲਨਮਨਨਮੇਲਾਪਾਇ॥ਜੈਕਾਰਨਕਾਰਜਹੋਇਆ॥੧੮੫॥ਸਿਖਜੋਵਤ
ਕਾਰਨਤੈਦੂਜਿਭ੍ਰਾਂਤਕੋਉਪਾਦਾਨਨੈਮਿਤਾ॥ਕਹਿਜੈਤਾਮੈਕੋਨਹੈ
ਵਹੈਅਬਿਨਾਸੀਨਿਤ॥੧੮੬॥ਸ੍ਰੀਗੁਰੋਵਾਚ॥ਕਾਰਨਏਕੈਕਹਾ